

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Activrut”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Activrut” și Ion Cebotaru cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2017, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Activrut” și Ion Cebotaru, solicitând încasarea de la pârâți a despăgubirii de asigurare în sumă de 10 541,57 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 1 418,49 de lei, cheltuielilor legate de constatarea prejudiciului în sumă de 600 de lei, cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 376,80 de lei și asistență juridică în sumă de 2 500 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 8 septembrie 2015 în mun. Chișinău s-a produs un accident rutier în rezultatul căruia autocamionul de model Kamaz cu n/î xxxxx condus de Ion Cebotaru, posesor legal al mijlocului de transport fiind SRL „Activrut”, a tamponat automobilul de model Renault Clio cu n/î xxxxx, condus de către proprietara acestuia Viorica Sîrbu.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 072677 din 8 septembrie 2015, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Ion Cebotaru, conducătorul autovehiculului de model Kamaz 65115 cu n/î xxxxx, care conducea autocamionul în temeiul Foi de parcurs seria WM nr. 134987 eliberată de către întreprinderea SRL „Activrut”, ultimul deținând calitatea de posesor al mijlocului de transport.

Conform poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) cu nr: RCAI-001473080 din 21 aprilie 2015, eliberată pentru autocamionul

de model KAMAZ 65115 015 03 cu n/î xxxxx, valabilă la momentul producerii accidentului, persoana asigurată este SA „Transcon-M”, care este și proprietar de drept al mijlocului de transport, fapt confirmat prin înscrierea din Certificatul de înmatriculare al mijlocului de transport.

La momentul producerii accidentului rutier, posesor al mijlocului de transport de model KAMAZ cu n/î xxxxx era SRL „Activrut”, și obligația de a încheia contract de asigurare îi aparținea ultimei, astfel, accidentul produs nefiind considerat caz asigurat.

La 7 octombrie 2015, Viorica Sîrbu s-a adresat cu o cerere către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” din Republica Moldova, solicitând acordarea despăgubirilor ce i se cuvin ca urmare a prejudiciului cauzat în rezultatul accidentului de circulație din 8 septembrie 2015.

Iar, la 18 noiembrie 2015, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, în baza Ordinului nr. 276/fvs din 13 noiembrie 2015, a achitat Vioricai Sîrbu, din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor străzii, despăgubirea de asigurare pentru daunele cauzate autovehiculului Renault Clio cu n/î xxxxx, în sumă totală de 10 541,57 de lei.

În scopul soluționării pe cale extrajudiciară a litigiului, în adresa lui Ion Cebotaru și SRL „Activrut” au fost expediate pretenții, prin care AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a solicitat recuperarea despăgubirilor acordate Vioricai Sîrbu, însă solicitările nu au fost satisfăcute.

Prin hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva SRL „Activrut” și Ion Cebotaru, s-a respins integral ca fiind nefondată.

La 10 iulie 2018, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a declarat apel, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea sa fie admisă integral.

Prin decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

S-a casat hotărârea din 11 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis cererea înaintată de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva SRL „Activrut” și Ion Cebotaru cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânda de întârziere și cheltuielile de judecată, și anume:

S-a încasat de la Ion Cebotaru și SRL „Activrut” în beneficiul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” despăgubirea de asigurare în mărime de 10 541,57 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 1 418,49 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru constatarea prejudiciului suma de 600 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în prima instanță suma de 376,80 de lei pentru taxa de stat și 2 500 de lei cheltuieli de asistență juridică, precum și cheltuieli de judecată aferente judecării apelului.

La 14 martie 2019, SRL „Activrut” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 11 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

În sensul dat, a invocat că instanța de apel a stabilit în mod eronat legea aplicabilă litigiului, și anume prevederile art. 20 alin. (5), art. 33 alin. (8) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, care au fost aplicate eronat de către instanța de apel or, aplicarea acestora este de fapt exclusă prin alte prevederi ale aceleiași legi, și anume de art. 4 alin. (1) și (1¹).

Totodată, a indicat că instanța de apel, deși nu a aplicat, urma să aplice, în vederea soluționării juste a cauzei, prevederile legale reglementate la alin. (2²) art. 8 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, care guvernează raportul juridic în litigiu.

Reieșind din normele juridice invocate, pe care instanța de apel nu le-a aplicat, deși acesta trebuia să le aplice, dat fiind faptul că automobilul la data producerii accidentului rutier beneficia de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, aceasta decade dreptul reclamantului de a înainta acțiunea de regres față de SRL „Activrut”.

Totodată, dreptul asigurătorului de a înainta acțiunea în ordine de regres nu se încadrează în nici una dintre situațiile relatate la art. 29 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Astfel, consideră că instanța de apel în mod eronat a constatat, că dispozițiile alin. (2²) al art. 8 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 nu ar fi aplicabile situației examinate, în virtutea faptului că posesor al autoturismului în momentul producerii accidentului rutier era SRL „Activrut”, contractul de asigurare urma să fie perfectat cu persoana juridică menționată, care la rândul său avea dreptul să admită la utilizarea autovehiculului alte persoane, fără indicarea acestora.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei integrale a fost expediată în adresa participanților la proces la 26 decembrie 2018, însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent lipsește.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul din 14 martie 2019 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din

3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Activrut”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Activrut”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari